N^ro 37
D. 8. Lutego.
CZWARTEK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Związek w Toruniu przeciw Krzyżakom 1454.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JW. Jenerał piech: *Dowre*, przybył do *Warszawy*.

Mimo natłoku codziennych widowisk w naszej stolicy, i w czasie Karnawałowym częstych zabaw w domach prywatnych, przybyło 630 Słuchaczów na wczorajszy powtórny Koncert JPani *Marji Szymanowskiej* pierwszej fortepjanistki NN. CESARZOWYCH. Również wczoraj, iak zawsze, uwielbiano rządki iej talent i okrywano oklaskami każde z 3ch dzieł przez nią wykonanych. Znawcy iednomyślnie przyznaią że wczorajsze wykonanie Koncertów *Filengla* i *Humla* było wzorowe, iedno z najświetniejszych i zupełnie zadowalniaiące, szczególniej *Rondo brilant Humla* wydała nasza Wirtuozka z całą mocą swego talentu. Do przyiemności iakiej doznali lubownicy muzyki z wczorajszego Koncertu, łączy się wspomnienie, że połowę dochodu otrzymaią ubodzy.

Wydane w ięzyku Angielskim, i na Francuzki przetłumaczone, życie Królowej *Anny Bulen* przez *Mis Benger*, nader ciekawe zawiera szczegóły o *Henryku VIII* i o iego panowaniu. Że *Anna Bulen* tronu dostąpiła, iest samo z siebie ciekawem, lecz tem bardziej szczegóły iej życia, każdego zajmuią, kto nad narodów dziejami i nad znaiomością serca ludzkiego zastanawiać się lubi. 2 Tomy z których się opis składa, sprzedaią się u N. *Glikberga* po zł: 12.

W Gabinecie historji naturalnej P. *Guez*, otwartym teraz codziennie w pałacu zwanym *Szymanowskich* przy ulicy Kra: Przed: znajduie się kilka osobliwszych potworów, dobrze utrzymywanych. Zdaie się, że nigdy bardziej zadziwiaiącego potworu niewidziano w Warszawie, iak w r. 1758, którego drukowane opisanie mamy przed sobą: »Przybył tu Holender *van Moler* i pokazuie w domu *Franceków*, w starem mieście, cudo osobliwsze, to iest: *rarytas*, którego kto nie widział, nieuwierzyłby, że się prawdziwie znajduie. Jestto iedno, albo raczej 7 dziatek, gdyż iest iedna głowa, iedne plecy, piersi i żołądek, a rąk 14 i tyleż nóg. Co zaś iest najdziwniejszem, że wewnątrz było 7 serc. Ten płód 5ciomiesięczny wydała wieśniaczka mieszkaiąca blisko *Roterdamu*, a ujrzawszy narodzony potwór (nieżywy) z przestrachu umarła. Jaśnie Wielmożni Panowie tutejszego miasta admirowali ten rarytas i hojnie właściciela rekompensowali, a zatem aby i *publicum* miała podobną *recreacią*, ustanawia się cena tylko 2 tynfy od widzenia.»

Nowy *Walc i Mazur* grane na ostatniej *Resursie kupieckiej*, ułożone na Pjanoforte przez Józ: *Stefaniego*, wyszły w składzie muzyki Fr: *Klukowskiego*.

Dziś zimna stopni 15.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Gazeta *Codzienna Fran:* czyni uwagę, że urzędowa gazeta *Lisbońska* teraz nie donosi o dalszych wypadkach woiennych w Portugalji, co

iest znakiem, że powstańcy zwyciężać muszą. — Miasto Portugal: *Abrantes* d. 3 z. m. ogłosiło Królewicza *Don Michała* Królem Portugalskim. — Inne wiadomości donoszą z St: *Sebastjan*, że woysko powstańców zostało pobite, niemniej że iego dowódca Margra: *Szawes*, będzie przymuszony cofnąć się na granicę Hiszpańską. Gdyby iednak Konstytucjoniści zdążyli z organizować korpus Gerylasów i obsadzili tameczne góry, natenczas spodziewać się należy, iż przy licznych nieprzyiaciołach teraźniejszej konstytucji w Portugalji, wojna domowa nie tylkoby się na długi czas zaniosła, ale nadto byłaby najokropnieyszą. — Donoszą z *Marsylji*, że Lord *Kochran* znajduie się w St: *Tropez*, gdzie zakupił bryga za 160,000 fran: mogącego objąć około 100 beczek ładunku. Ten okręt uzbroiony będzie 12 i 14 funto: armatami, a osada okrętowa znajduie się w *Marsylji*, gdzie żołd pobiera. Korweta na której Lord *Kochran* przypłynął dawniej do *Marsylji*, popłynęła teraz do *Napoli di Romanja*, dokąd *Kochran* także uda się wkrótce; ta korweta wiezie dla rządu Greckiego 160,000 franków. Lord *Kochran* rozkazał robić bandery Francuzkie, Angielskie, Austrjackie, Greckie i Tureckie, które mu wkrótce dostawione będą. — Donoszą z *Madrytu*; że Xżę *Don Karlos* mianowany został przez Króla, Jeneralnym Kapitanem całego wojska Hiszpańskiego. — Pan *Kanning* miał mówić, iż będzie żądać uwolnienia od swego urzędowania, ieżeli przypuszczenie Katolików do Parlamentu nienastąpi, gdyż ten wyrok zawisł tylko od iednego słowa Króla do izby parów państwa Angielskiego. — Zdrowie Xcia *Talejranda* nieco się polepsza. — Listy z *Korfu* donoszą, że *Jbrahim Basza*, który się z swoiem wojskiem znajduie w *Modonie*, niedawno doznał trwogi, bo tylko na 10 dni był opatrzony żywnością; kilkanaście okrętów z wysp *Jońskich* naładowanych żywnością, popłynęło z *Zante* do *Modonu*. — Wice Admirał *Koryngton* mianowany został najwyższym dowódcą potęgi morskiej Angielskiej, na morzu srodziemnem. — Doszła wiadomość z *Stambułu* do *Korfu*, że Poseł Angielski przy porcie Ottomańskiej, ciągle układa się z Dywanem względem Greków.

Donoszą z *Stambułu* że Sułtan trudni się teraz organizacją nowego korpusu iazdy, iuż złożonego z 300 ludzi, z któremi często okazuie się na ulicach tej stolicy. Utrzymuią iż na przyszłą wiosnę ma być wysłany nowy korpus wojska tureckiego przez *Missolongją* do *Morei*. Sułtan znajduie się codziennie na musztrze nowego wojska, poprawia, napomina, uczy i t. p. Paziowie Seraiu *Galaty*, których uczono robić bronią, byli przedstawieni Sułtanowi, który będąc zupełnie zadowolniony z ich nauki, utrzymał ich i nadał w tymże Seraiu.— Jedenastu poddanych z wysp *Jońskich* trzymali turcy dotąd w więzieniu w Stambule, wstawił się nakoniec za nimi Poseł Angielski i zostali uwolnieni, ieden z nich ma dopiero lat 11, a inny 17.—32 Pułkowników tureckich, są w nieustannej czynności, 12 z nich znajduie się w *Stambule*, 5 w *Rumelji*, a reszta w *Persji*.—Znajduie się teraz 21,800 nowo organizowanego wojska tureckiego, które iest iuż zupełnie umundurowane, uzbroione i wymusztrowane, większa część tego wojska zostaie teraz w Stambule.—Gazety z francji południowej i St: *Sebastjan*, donoszą że w *Santaram* niedaleko *Lisbony*, mieli stoczyć krwawą walkę powstańcy Portugalscy pod dowództwem *Sylweiry*, z wojskiem konstytucyjnem; dalsza wiadomość o tej bitwie dotąd niewiadoma. Znaczna część wojskowych Hiszpanów uwolnionych od służby, udała się teraz do *Portugalji*. —Z powodu śniegu, przez nieiaki czas przer-

wany był związek między *Hiszpanją* a *Francją*, co iuż ułatwiono gdyż powietrze odmieniło się nagle.

Dostrzegacz Austrjacki donosi o wznawianych bezprawiach iakie popełniaią Korsarze Greccy, nieszanuiący okrętów kupieckich prawie wszystkich naradów. Najświeższą tego rodzaiu niegodziwość spełniono d. 1 Grudnia przy wyspie *Scyo*, na północno-Amerykańskim kupieckim brygu, który wyszedł pod żagle z *Marsylji* do *Samos*. W dniu pomienionym zrana, napadły 4 statki Greckie, każdy o 80 ludziach na bryg wzmiankowany. Słaby do odparcia się przemagaiącej sile, został przez morskich rozbojników zahaczony; tu dopiero rozpoczęła się najokropniejsza scena; rozbojnicy skrępowali Kapitana i iego ludzi, i zbili ich niemiłosiernie, gdyż uporczywie nie chcieli wskazać miejsca gdzie się znajdowały pieniądze (1400 twardych piastrów). Nakoniec rozbojnicy znalezli ie po długiem szukaniu, oraz wiele kosztownych rzeczy, zegarków i t. d. Nie kontentuiąc się tą zdobyczą, zabrali wszystko co znalezli na okręcie, żywność, suknie, pościel, poczem opuścili tak zrabowany okręt. Nowe wiadomości potwierdzaią zaszłe zdarzenia w *Idrji* i popełnione przez tamtejsze pospolstwo zdrożności. Dodaią, iż zapalono i dom *Miaulego*; tej ostatniej wiadomości nadaie wiarogodność ta szczególniej okoliczność, że po powrocie z swoiej gorszącej wyprawy do *Samos*, żądał od *Idrjotów* kontrybucji 80,000 piastrów, podczas gdy go rząd tamtejszy powołał do zdania sprawy z podziału łupu, odebranego nieszczęśliwym *Samjotom*.

Krążenie podziemne piorunu.— W dzienniku professora *Siliman* znajduie się następne zdanie sprawy przez professora *Kellogg*, o fenomenie mogącym zainteresować uczonych, którzy ieszcze tego nieświadomi. 28 Maia 1824 roku, piorun uderzył w drzewo w bliskości Wernon w Connecticut. Płyn elektryczny zbiegłszy pod pień drzewa, porył i wyrzucił w powietrze ziemię otaczaiącą iego korzenie i rozciągnął swój pochód podziemny na ośmdziesiąt stóp, nie postępuiąc w kierunku żadnego z przewodników po których zwykle przebiega, iako n. p. po korzeniach, kamieniach i t. p. Płyn elektryczny, sądząc z kierunku śladów iakie po sobie zostawił, szedł po linji prostej prawie, przedzieraiąc się przez środek stawiący mu wielki opór i w którym, sądząc według znaiomości nabytych, powinienby się był rozproszyć i zginąć. Wszystko tedy zdaie się dowodzić, że piorun iako wyrzut, ulega pierwiastkowej sile rzutu. Slady które zostawił w linji na 500 stóp długiej, były wszędzie widoczne. Co się tyczy 30 pozostałych stóp, niemasz wątpliwości, że musiał ie przebieżeć: gdyż w tym właśnie punkcie znajdował się mur, na którym skutek ognisty iego uderzenia był widoczny. Nie można tedy przypuszczać ażeby wyszedłszy z pod ziemi przy końcu 50 stóp, po których przejście iego wszędzie materjalnie widzieć się dawało, miał się rzucić po nad powierzchnią ziemi na mur o 30 stóp oddalony, gdzie iuż moc iego była osłabiona; albowiem zupełnie zniknął.— (Dzien: Warszaws:)— *DONIESIENIA*.

Uwiadamia się niniejszem, kogo dotyczyć może, że pastwisko na placu Musztry między rogatkami Mokotowskiemi i Jerozolimskiemi M. S. Warszawy położonym, własnością Kommissji Rządowej Wojny będącym, w dzierżawę roczną od dnia 1 Stycznia r. b. zaczynaiącą a z dniem ostatnim Grudnia r. b. kończącą się, więcej daiącemu wypuszczone zostanie. Plac ten Musztry ma w ogólności około 624 Morgów z tych około Morgów 37 są wewnątrz okopów objęte, reszta za okopami miasta położona. Maiący chęć wydzierżawienia tegoż, zechcą najpóźniej do dnia 1 Marca b. r. podać do Sztabu Korpusu Artyllerji i Inżenjerów, lub do Kommissji Rządowej Wojny, w Pałacu

Kommissji Rządowej Wojny, przy ulicy Senatorskiej, opieczętowane deklaracje; wiele za rzeczone pastwisko, roczpej opłaty ofiarnią; warunki dzierżawy, tamże przejrzane być mogą. Część za okopami będąca osobno, a osobno część wewnątrz okopów wydzierżawione będą. Cena szacunkowa dzierżawy rocznej za całe pastwisko, od której maiący chęć dzierżawienia podania swe in plus zaczynać zechcą, iest ustanowiona na złp. 2,060 wyraźnie złp. dwatysiące sześćdziesiąt. — W Warszawie d. 3 Mca Lutego 1827 r. — Z Rozkazu JW. Jenerała Artylllerji Hauke, Szef Sztabu Korpusu Artyllerji i Jnżenje: Pułkownik M e c i s z e w s k i.

Uwiadamia się Publiczność, iż w dniu 9 Lutego r. b. o godzinie 3 po południu, na Targu publicznym Muranów zwanym, troie Sanek i Pudło od Koczyka nowe, za gotowe pieniądze publicznie sprzedane będą.

T. D y d y ń s k i K. T. C. W. M.

Kto znalazł Książkę Szynkarską, zgubioną w dniu 6 b. m. niech raczy oddać za nadgrodą przy ulicy Wiejskiej pod Nr 1732.

W dniu 5tym b. m. wyleciała z Sanek Trzcina bambusowa z czarną rękoiścią u góry. Ktoby takową znalazł, raczy ią oddać do Drukarni Kurjera, a odbierze Rubla nagrody.

Blisko Zamku pod Nr 23 i 24 na 1m piętrze Sala, 2 Pokoie, 2 Gabinety, Jzba dla Służących, Spiżarnia, Kuchnia, Piec do ciasta pieczenia, Drwalnia i Piwnica, do naięcia od Wielkiej nocy.

Kto sobie życzy nabyć tanio, Karetę używaną na dwie osoby, i 8 kół do niej, niech się zgłosi przy ulicy Krakowskie Przedmi: Nr 385 na 2gie piętro od tyłu.

Ktoby miał pokoik z przed pokoikiem do naięcia każdego czasu; niech raczy zostawić adres w Drukarni Kurjera.

W dniu wczorajszem przechodząc około Kościoła XX. Karmelitów na Krakow: Przedmie zgubiony został Woreczek iedwabny, z kwotą około złł. 23 wraz z kluczykiem od toaletki. Uczciwy znalazca raczy oddać do Drukarni Kurjera a połowę kwoty lub całkowitą ieżeli tego wymagać będzie, stanie się oddawcy nagrodą.

Podaie się do Publicznej Wiadomości, iż aukcja na effekta iako to: Łużka, Kanapy, Komody, Lustra, Stoliki, Krzesła, i. t. p. tu w Warszawie przy ulicy S. Krzyskiej w domu pod Nr 1342 w dniu 9 m. i r. b. o godzinie 2 zpołudnia za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — *A. Tryllerowicz K. T. C.*

Podaie się do publicznej wiadomości, iż aukcja na effekta iako to: Komody, Szafy, Stoły, Kanapy, Zegary, Lichtarze, i. t. p. tu w Warszawie przy ulicy Spadek w domu pod Nr 1967 w dniu 9 m. i r. b. o godzinie 10 zrana zagotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — *A. Tryllerowicz K. T. C. W. M.*

Uwiadamiam niniejszym Szano: Publiczność, iż prawnie zaięte ruchomości, iako to: Komody, Lustra, Łużka, Kanapy, Krzesła, Stoliki, Szafy, Kotły miedziane, Obrazy i Kopersztychy różne, dwa Wozy kute, 4 Konie, w dniu 9 m. i r. b. o godzinie 10 zrana w Warszawie przy ulicy Sliskiej pod Nr 1484, przez publiczną licytacją sprzedane zostaną.

Franciszek R y d e c k i Komornik Sądowy.

Podaie się do wiadomości, iż niewolno Polować na dobrach Mamki, za wisłą; wrazie takowego uchybienia sami sobie winę przypiszą, gdyż utracą Psy i Fuzje.

Niżej podpisany, upoważniony od Wyso. Kom. Spraw Wewnętr. na całe Królestwo Polskie, dla poprawienia trzód Owiec i rozgatunkowania tychże podług zasad kraiu Saskiego; ofiarnie niniejszem, szanownym właścicielom onychże, swe w tym względzie usługi. Ktoby zaś chciał wydoskonalić się w sztuce hodowania pięknych Owiec; nie tylko że udzieli do tego nieodzownie potrzebnej nauki Agronomji, sztuki leczenia Owiec i wiadomości rass Owiec zagranicznych, iako to; Negretti, Jnfantades, Eskurial, Kambullianer, Leicester i Linkolnskich, lecz przytem ieszcze fabrykacje Sukna i przystosowanie różnych gatunków wełny do tejże potrzebnych. — Fryderyk Barthels *Nauczyciel sztuki hodowania Owiec. Mieszka przy ulicy Krakowskie Przedmie: Nr* 419 *na* 2*giem piętrze.*

Byk z najlepszej rassy Tyrolskiej, półczwarta roku maiący, iest do sprzedania za cenę umiarkowaną. Ktoby go życzył sobie nabyć, zgłosić się może do właściciela pod Nr 2217 Lit. B. przy ulicy Pokornej za Muranowem.

W dniu 4m b. m. w ulicy Freta zabłąkała się Suczka mała, maści kafowej, z obróżką z łańcuszka stalowego, suknem amarant podszytą. Znalazca za oddaniem takowej pod Nr 195 przy ulicy Krzywe koło na 1wsze piętro od frontu, otrzyma nagrodę.

Teatr. Jutro Kom: *Dom do przedania*, Tańce *Kjarynich* i Pantomima *Wieszczka Jeziora* czyli *Arlekin niewidzialny.*